

ват се два вида клетки – живи и мъртви. Живите, хлорофилоносни клетки са тесни, дълги, свързани с краищата си във вид на мрежа, а мъртвите, хиалинови клетки са широки, ромбоидни със спираловидни надебелявания и пори. По строеж хиалиновите клетки наподобяват водозадържащите клетки в „кората“ на стъблото.

Рисува се: 1) стъбло със спорогон; 2) схема на напречен пререз на стъбло и лист.

### Клас Зелени мъхове (*Bryopsida*)

Към този клас се отнасят значителен брой видове, характеризирани се с най-сложно устроено тяло. Анализира се устройството на обикновения мъх (*Polytrichum commune* Hedw.), който е разпространен на влажни хумусни почви край планински потоци, в горите и торфищата на буковия пояс.

При микроскопско наблюдение се установява, че стъблата са обикновено неразклонени, гъсто облистени, високи 20–40 cm. Подземната част представлява ризофор, по който са разположени ризоиди. Листата са разположени спираловидно. С лупа се наблюдава лист. Той е ограден от линейна пластинка, заострена, със зъбчата върхна част и от ципесто, полуобхващащо стъблото влагалище (фиг. 81).

Обикновеният мъх е двудомно растение, чиито репродуктивни органи се образуват през пролетта по върховете на стъблата. Около антеридиите се забелязва розетка от по-големи червеникави или жълтеникави листа. Архегониите са заобиколени също от листа, но те не се различават от стъблените. Върховете на растения с архегонии наподобяват вегетативни пъпки. Спорогонът се състои от кутийка и дръжка. На горния край на кутийката има капаче, което се отделя след падането на качулката.

За изучаване на анатомичното устройство се правят временни и полутрайни препарати от напречни прерези на стъбла и листа и надлъжни прерези на върхни части на стъбла от мъжки и женски индивиди. В анатомичното устройство на стъблото се наблюдава значително усложняване. Под епидермиса е разположена кората, в която има дебелостенни и тънкостенни клетки. Централната част е заета от концентрично проводящо снопче. В средата са разположени мъртви клетки с надебелени стени, а около тях се намира флоемът, състоящ се от клетки, наподобяващи ситовидни клетки, но без ситовидни прегради. Зна-